

**UCHWAŁA NR XXXIV/427/22
RADY MIEJSKIEJ W GOSTYNIU**

z dnia 3 lutego 2022 r.

w sprawie przyjęcia Programu wspierania rodziny dla gminy Gostyń na lata 2022-2024

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2021 r., poz. 1372 ze zm.), art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 821 ze zm.) Rada Miejska w Gostyniu uchwala, co następuje:

- § 1. Przyjmuje się do realizacji Program wspierania rodziny gminy Gostyń na lata 2022-2024.
- § 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Gostynia.
- § 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady
Miejskiej

Mirosław Żywicki

Załącznik do uchwały Nr XXXIV/427/22
Rady Miejskiej w Gostyniu
z dnia 3 lutego 2022 r.

Program wspierania rodziny dla gminy Gostyń na lata 2022-2024

Styczeń 2022 r.

Spis treści

I. WSTĘP3

II. ZAŁOŻENIA PROGRAMU5

III. CELE PROGRAMU6

IV. ZADANIA6

V. REALIZATORZY PROGRAMU7

VI. HARMONOGRAM REALIZACJI PROGRAMU8

VII. MONITORING I EWALUACJA, RAMY FINANSOWE10

I. WSTĘP

Rodzina jest najważniejszą i podstawową grupą społeczną, na której opiera się całe społeczeństwo. Jako naturalne środowisko życia dziecka ma największy wpływ na jego rozwój w każdej sferze: emocjonalnej, intelektualnej i poznawczej. To właśnie rodzina najsilniej oddziałuje na kształtowanie osobowości dziecka, tworzenie jego systemu wartości i wiary we własne możliwości, dlatego tak ważne by funkcjonowała ona prawidłowo i wypełniała swoje funkcje jak najlepiej. Współczesne rodziny mają wiele trudności w odnalezieniu się w zmieniającej się rzeczywistości. Coraz częściej dotyczą je zjawiska bezrobocia, ubóstwa czy przemocy. Towarzyszą im trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych, które rzutują na prawidłowy rozwój dziecka. Niezwykle ważne jest umacnianie rodziny i przeciwdziałanie jej dysfunkcjonalności w realizacji funkcji psychospołecznych. Należy zatem objąć rodziny wsparciem i podejmować działania służące udzielaniu im wszechstronnej pomocy. Aby sprostać tym zadaniom niezbędna jest ścisła współpraca pomiędzy instytucjami i podmiotami, a także wypracowanie sprawnego i efektywnego systemu działań wpływających na poprawę sytuacji dziecka i rodziny.

Gminny program wspierania rodziny wyznacza działania mające na celu wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych w procesie przywracania zdolności tych rodzin do prawidłowego funkcjonowania w szczególności poprzez pracę z rodziną oraz zapewnienie pomocy w opiece i wychowaniu dzieci. Główną przesłanką programu jest konsolidowanie działań podejmowanych przez jednostkę samorządu terytorialnego przy współudziale innych podmiotów, mających na celu utworzenie spójnego wsparcia rodzin, zwłaszcza tych przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych.

Z dniem 1 stycznia 2012 r. weszła w życie ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Ustawodawca w powyższym akcie prawnym określił m.in. nowe zadania dla poszczególnych szczebli samorządu terytorialnego, w tym gminnego. Art. 179 ust. 1 ustawy określa, iż w terminie do dnia 31 marca każdego roku burmistrz składa radzie gminy roczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny oraz przedstawia potrzeby związane z realizacją zadań. Rada gminy, biorąc pod uwagę potrzeby, uchwała gminny program wspierania rodziny.

Rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych burmistrz zapewnia wsparcie, które polega w szczególności na:

- 1) analizie sytuacji rodziny i środowiska rodzinnego oraz przyczyn kryzysu w rodzinie;
- 2) wzmocnieniu roli i funkcji rodziny;
- 3) rozwijaniu umiejętności opiekuńczo-wychowawczych rodziny;
- 4) podniesieniu świadomości w zakresie planowania oraz funkcjonowania rodziny;
- 5) pomocy w integracji rodziny;
- 6) przeciwdziałaniu marginalizacji i degradacji społecznej rodziny;
- 7) dążeniu do reintegracji rodziny.

Wspieranie rodziny jest prowadzone w formie:

- 1) pracy z rodziną (asystent rodziny);
- 2) pomocy w opiece i wychowaniu dziecka (placówki wsparcia dziennego, rodziny wspierające).

Szczegółowa diagnoza rodzin zamieszkujących gminę Gostyń została przedstawiona w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych gminy Gostyń na lata 2021-2027, dlatego też Program nie zawiera diagnozy, gdyż nadal jest aktualna (źródło: <https://mgopsgostyn.pl/index.php/o-nas/strategie-programy-projekty>)

II. ZAŁOŻENIA PROGRAMU

W Programie przyjęto następujące kluczowe założenia:

- ⇒ **Zasoby rodziny są czynnikiem rozwoju kapitału ludzkiego i społecznego** - rodzina wpływa na kształtowanie tożsamości człowieka oraz jego funkcjonowanie w rolach społecznych. Prawidłowe relacje w rodzinie przyczyniają się do ochrony przed powstaniem problemów społecznych, zwłaszcza przed uzależnieniami, przemocą, niedostosowaniem społecznym. Rodzina stanowi oparcie dla swoich członków w trudnych sytuacjach życiowych;
- ⇒ **Wzmacnianie rodziny oraz przeciwdziałanie jej wykluczeniu** - zasadą powinno być szybkie i profesjonalne reagowanie na pojawiające się trudności w rodzinie, aby zapobiec kumulacji problemów, która grozi rozpadem więzi i struktury rodzinnej. Dla rodzin z problemami opiekuńczo-wychowawczymi w zależności od stopnia ich nasilenia będą adresowane kompleksowe i długofalowe działania pomocowe;
- ⇒ **Konieczność poszanowania podmiotowości i autonomii rodziny** - ingerencja instytucji powinna być ograniczona do szczególnie uzasadnionych sytuacji, a uczestnictwo rodzin w proponowanej pomocy oparte na zasadzie dobrowolności;
- ⇒ **Interdyscyplinarne i wielosektorowe podejście do rozwiązywania problemów rodziny** - Program zakłada współdziałanie partnerów społecznych oraz instytucji świadczących usługi na różnych polach polityki społecznej. Ważne staje się w tym kontekście określenie zasad i standardów realizacji usług na rzecz rodziny z trudnościami opiekuńczo-wychowawczymi. Usługi te powinny być świadczone w najbliższym środowisku rodziny w ramach lokalnych systemów wsparcia. Dla budowy zintegrowanego systemu wsparcia ważna jest analiza potrzeb i zasobów rodzin oraz środowiska lokalnego.

III. CELE PROGRAMU

CEL GŁÓWNY:

WZMOCNIENIE SYSTEMU WSPARCIA RODZIN

Cele szczegółowe:

- 1) wzmocnianie poczucia bezpieczeństwa socjalnego rodzin,
- 2) wsparcie edukacji dziecka,
- 3) organizowanie różnego rodzaju form spędzania czasu wolnego dla rodzin,
- 4) promowanie wartości rodzinnych,
- 5) zapobieganie zjawiskom dysfunkcji rodzin.

IV. ZADANIA

Cel 1. Wzmocnianie poczucia bezpieczeństwa socjalnego rodzin realizowane będzie poprzez następujące zadania:

- 1) diagnozowanie sytuacji rodzin,
- 2) wsparcie socjalne rodzin (świadczenia pieniężne i niepieniężne),
- 3) wsparcie psychologiczne i prawne,
- 4) pomoc asystenta rodziny.

Cel 2. Wsparcie edukacji dzieci realizowane będzie poprzez następujące zadania:

- 1) stworzenie warunków do działalności żłobków i przedszkoli,
- 2) wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci,
- 3) wspieranie edukacji dzieci uzdolnionych.

Cel 3. Organizowanie różnego rodzaju form spędzania czasu wolnego dla rodzin realizowany będzie poprzez następujące zadania:

- 1) edukowanie rodziców w zakresie możliwości spędzania czasu wolnego z dziećmi,
- 2) stworzenie warunków do spędzania czasu wolnego dzieci i rodzin.

Cel 4. Promowanie wartości rodzinnych realizowane będzie poprzez następujące zadania:

- 1) wzmacnianie więzi rodzinnej międzypokoleniowej,
- 2) edukowanie w zakresie form wsparcia instytucjonalnego,
- 3) organizowanie imprez integracyjnych,
- 4) wsparcie rodzin wielodzietnych w zakresie wypoczynku.

Cel 5. Zapobieganie zjawiskom dysfunkcji rodzin realizowane będzie poprzez następujące zadania:

- 1) analizę ryzyka zachowań w rodzinach,
- 2) monitoring rodzin zagrożonych dysfunkcjami,
- 3) organizowanie szkoleń dla rodziców lub przyszłych rodziców,
- 4) organizowanie specjalistycznych szkoleń dla osób zajmujących się bezpośrednio pomocą rodzinie.

V. REALIZATORZY PROGRAMU

W gminie Gostyń koordynatorem realizacji Programu wspierania rodziny będzie Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Gostyniu.

VI. HARMONOGRAM REALIZACJI PROGRAMU

CELE SZCZEGÓŁOWE	ZADANIA	REALIZATORZY	WSKAŹNIKI	TERMIN REALIZACJI
1. Wzmacnianie poczucia bezpieczeństwa socjalnego rodzin	<ol style="list-style-type: none"> 1) diagnozowanie sytuacji rodzin, 2) wsparcie socjalne rodzin (świadczenia pieniężne i niepieniężne), 3) wsparcie psychologiczne i prawne, 4) pomoc asystenta rodziny. 	Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Gostyniu, gminne i powiatowe żłobki, przedszkola, szkoły, placówki oświatowe, Urząd Miejski w Gostyniu, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Gostyniu, Policja, sądy rejonowe, organizacje pozarządowe	<p>Liczba rodzin objętych wsparciem</p> <p>Liczba dzieci objętych wsparciem</p>	2022-2024
2. Wsparcie edukacji dzieci	<ol style="list-style-type: none"> 1) stworzenie warunków do działalności żłobków i przedszkoli, 2) wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci, 3) wspieranie edukacji dzieci uzdolnionych. 	Urząd Miejski w Gostyniu Gminne i powiatowe żłobki, przedszkola, szkoły, placówki oświatowe organizacje pozarządowe	<p>Liczba żłobków</p> <p>Liczba przedszkoli</p> <p>Liczba dzieci objętych wsparciem</p>	2022-2024
3. Organizowanie różnego rodzaju form spędzania czasu wolnego dla rodzin	<ol style="list-style-type: none"> 1) edukowanie rodziców w zakresie możliwości spędzania czasu wolnego z dziećmi, 2) stworzenie warunków do spędzania czasu wolnego dzieci i rodzin. 	Urząd Miejski w Gostyniu, Miejsko – Gminny, Ośrodek Pomocy Społecznej w Gostyniu, gminne i powiatowe żłobki, przedszkola, szkoły, placówki oświatowe, Powiatowe	Liczba rodziców objętych edukacją	2022-2024

		Centrum Pomocy Rodzinie w Gostyniu, organizacje pozarządowe	Liczba miejsc lub form spędzania czasu wolnego	
4. Promowanie wartości rodzinnych	<ol style="list-style-type: none"> 1) wzmacnianie więzi rodzinnej międzypokoleniowej, 2) edukowanie w zakresie form wsparcia instytucjonalnego, 3) organizowanie imprez integracyjnych, 4) wsparcie rodzin wielodzietnych w zakresie wypoczynku. 	Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Gostyniu, gminne i powiatowe żłobki, przedszkola, szkoły, placówki oświatowe, Urząd Miejski w Gostyniu, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Gostyniu, organizacje pozarządowe	<p>Liczba rodziców objętych wsparciem</p> <p>Liczba imprez integracyjnych</p>	2022-2024
5. Zapobieganie zjawiskom dysfunkcji rodzin	<ol style="list-style-type: none"> 1) analiza ryzyka zachowań w rodzinach, 2) monitoring rodzin zagrożonych dysfunkcjami, 3) organizowanie szkoleń dla rodziców lub przyszłych rodziców, 4) organizowanie specjalistycznych szkoleń dla osób zajmujących się bezpośrednio pomocą rodzinie. 	Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Gostyniu, gminne i powiatowe żłobki, przedszkola, szkoły, placówki oświatowe, Urząd Miejski w Gostyniu, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Gostyniu, Policja, sądy rejonowe, organizacje pozarządowe	<p>Liczba rodzin objętych monitoringiem</p> <p>Liczba szkoleń</p> <p>Liczba osób biorących udział w szkoleniu</p>	2022-2024

VII. MONITORING I EWALUACJA, RAMY FINANSOWE

Monitoring Programu na lata 2022 – 2024 można podzielić na wskaźnikowy i społeczny. Monitoring wskaźnikowy odnosić się będzie do uzyskanych osiągnięć przez poszczególne podmioty wdrażające zadania dot. realizacji opisywanego dokumentu. Drugi rodzaj monitoringu osiągnięty zostanie na podstawie wyników opinii społecznej. Warto zauważyć, iż poziom realizacji celów strategicznych i operacyjnych będzie zmierzony w ostatnim roku realizacji Programu, czyli w 2024 roku, a wyniki podane do 31 marca 2025 r.

Podstawowymi instrumentami sprawowania monitoringu są sprawozdania z realizacji Programu, natomiast celem przeprowadzania badań poszczególnych działań jest zapewnienie dokonania podstawowych założeń dokumentu.

Sprawozdania z realizacji Programu będą dokonywane przez Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy społecznej w Gostyniu do 31 marca danego roku, w ramach składanego na potrzeby Rady Miejskiej w Gostyniu sprawozdania z działalności Ośrodka.

Ewaluacja to spojrzenie na realizację Programu z punktu widzenia osiągnięcia rezultatów, wpływów i potrzeb, które miały być osiągnięte. Ocena stopnia realizacji Programu będzie dokonywana wraz ze sprawozdaniem z działalności Ośrodka, tj. do 31 marca danego roku. Ocena końcowa nastąpi do 31 marca 2025 r.

Z uwagi na fakt, iż Program obejmuje swoim zasięgiem obszar całej gminy Gostyń do realizacji jego założeń niezbędna jest współpraca wszystkich instytucji działających na terenie samorządu gminnego. Do podstawowych źródeł finansowania realizacji działań z opisywanego zakresu zalicza się dochody o charakterze publicznym oraz prywatnym.

Zadania własne gminny, które związane są z realizacją Programu w dużej mierze finansowane będą z budżetu gminy. W opisywanej kwestii duży udział mają ponadto organizację pozarządowe, instytucje rządowe oraz środki unijne.

Uzasadnienie
do uchwały nr XXXIV/427/22
Rady Miejskiej w Gostyniu
z dnia 3 lutego 2022 roku

w sprawie przyjęcia Programu wspierania rodziny dla gminy Gostyń na lata 2022-2024

Zgodnie z art. 179 ust. 2 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej rada gminy uchwała gminne programy wspierania rodziny. Zadaniem własnym gminy jest opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny, o czym stanowi art. 176 pkt 1 ustawy.

Jednym z celów Strategii rozwiązywania problemów społecznych gminy Gostyń na lata 2021-2027 jest wzmocnienie systemu wsparcia rodziny poprzez m.in. zintegrowanie działań instytucji i organizacji pracujących na rzecz dziecka i rodziny, wzmocnienie kompetencji kadr zajmujących się bezpośrednią pomocą dziecku i rodzinie, rozwój oferty wspólnego spędzania czasu przez dzieci i rodziców, zwiększenie dostępu do placówek wsparcia dziennego, zwiększenie dostępu do wsparcia psychologicznego, prawnego, socjalnego. Przedstawiony Program wpisuje się ze swoimi zadaniami w cel strategiczny.

W związku z powyższym uzasadnione jest podjęcie uchwały w sprawie przyjęcia Programu wspierania rodziny gminy Gostyń na lata 2022-2024.

Przewodniczący Rady Miejskiej

Mirosław Żywicki